

Strednodobá predikcia

Aktualizácia
1. štvrtrok 2020

Aktualizácia výhľadov slovenskej ekonomiky

- Slovenská ekonomika v tomto roku poklesne medzi 5,8 až 13,5 %, pričom prepád výkonu ekonomiky okolo 9 % sa momentálne javí ako najpravdepodobnejší.
- Vládne opatrenia čiastočne zmiernia nárast nezamestnanosti, odhadujeme, že by mohli ochrániť približne 50 tisíc pracovných miest.
- Deficit verejných financií odhadujeme medzi 6,9 až 10,3 % HDP, verejný dlh narastie k 57 až 64 % HDP.
- Pretrvávajúca neistota ohľadom ďalšieho vývoja pandémie, karanténnych opatrení najmä v zahraničí, ako aj správanie sa finančných trhov a spotrebiteľov, sú kľúčovými rizikami.

Národná banka Slovenska aktualizovala svoju marcovú projekciu ekonomického vývoja na základe spresnených odhadov. Vo svojom odhade zakomponovala nové informácie o zahraničnom dopyte a zároveň sa aktualizovala domáca časť ekonomiky vrátane opatrení zmierňujúcich dopady pandémie na ekonomický vývoj. Vzhľadom na stále pretrvávajúcu neistotu pristúpila NBS opätovne k vypracovaniu 3 scenárov.

Aj na základe aktualizovaných odhadov by mala ekonomika v tomto roku sklzánuť do hlbokej recesie. **Prepad ekonomiky by mohol byť v rozpätí 5,8 % až 13,5 %.** V porovnaní s marcovou predikciou to znamená, že odhady sa posunuli ešte k negatívnejšiemu výhľadu, keď stred rozpätia aktuálnych odhadov na rok 2020 je blízko negatívneho scenára z marcovej predikcie. Nateraz sa javí ako najpravdepodobnejší práve stredný scenár.

Základom nastavenia scenárov je odlišný vývoj šírenia a potlačenia pandémie koronavírusu COVID-19. Vo všetkých scenároch sa na globálnej úrovni uvažuje s oživením v tvare „V“. Pri všetkých troch scenároch sa predpokladá výrazný prepád zahraničného dopytu v 2. štvrtroku 2020, následne by malo dôjsť k obnoveniu ekonomického rastu. Pri najoptimistickejšom scenári sa predpokladá návrat na takmer pôvodné úrovne, pri ďalších scenároch už dôjde aj k výraznejším permanentným stratám na globálnej ekonomike, ako aj v globálnom obchode.

Vo všetkých 3 scenároch sa uvažuje, že pokles domácej ekonomiky, podobne ako globálnej, dosiahne dno v 2. štvrtroku, po ktorom by malo nasledovať dynamické oživenie v tvare písmena „V“. Prispieť by mal k tomu ako zahraničný, tak aj domáci dopyt. V ďalších rokoch sa očakáva pokračovanie tohto trendu, aj keď produkciu sa nepodarí v horších scenároch dobehnúť ani v strednodobom horizonte.

Na pracovnom trhu by mohlo vplyvom recesie ubudnúť približne 46 tisíc až 100 tisíc pracovných miest. Tým by mohla miera nezamestnanosti v najhoršom scenári atakovať dvojciferné hodnoty. Pozitívnu správou však je, že prijaté fiškálne opatrenia sú zamerané na eliminovanie negatívnych dôsledkov na ekonomiku, predovšetkým na posilnenie likvidity a udržanie zamestnanosti. Odhadujeme, že **prijaté opatrenia by mohli zabrániť strate približne 50 tisíc pracovných miest.** Ak by neboli tieto opatrenia prijaté, v najhoršom scenári by bolo zamestnaných ľudí až o 150 tisíc menej. **Mzdy by mali v tomto roku poklesnúť.** Tlmiť ich bude menej odpracovaných hodín, absencia odmien a vysoké percento ľudí, ktorí budú čerpať sociálne dávky z dôvodu zavretých škôl a karanténnych opatrení. V nasledujúcich rokoch by sa mal v súlade s rastom ekonomiky začať obnovovať aj rast zamestnanosti a miezd.

Inflácia v najbližšom období zoslabne. V krátkom horizonte, aj z dôvodu technických obmedzení pri sledovaní cien, bude inflácia skôr perzistentná. Okamžitý efekt bude mať len pokles cien pohonných látok. Očakáva sa, že pozitívny ponukový šok nízkej ceny ropy nepretavia spotrebiteľia do zvýšenia dopytu po iných službách. V dlhšom období sa očakáva mierne tlmiaci efekt prameniáci z dopytu, ako aj nižšej dovezenej inflácie. Na druhej strane prorastovo na infláciu by mali pôsobiť vyššie náklady firiem z titulu výpadku produkcie.

Prepad ekonomiky a pomerne vysoké výdavky na zmiernenie negatívnych dopadov na ekonomiku spôsobia výrazné zhoršenie deficitu verejných financií v tomto roku a nárast verejného dlhu. **Deficit v roku 2020 by mohol byť v intervale 6,9 až 10,3 % HDP. Zadlženie by vzrástlo na 56,6 % HDP, resp. pri scenári C až na úroveň 64,0 % HDP.** Fiškálne opatrenia sú však nevyhnutné, aby sa zabránilo ešte väčším ekonomickým škodám.

Riziká výhľadu ekonomiky sú na obidve strany. Najväčšia neistota pramení z ďalšieho vývoja pandémie, ako rýchlo a efektívne sa ju podarí potlačiť, resp. vynájsť vakcínu v dohľadnom čase. Otázna je aj dĺžka trvania uzavretých častí ekonomík na globálnej úrovni, čo môže predĺžiť, ale aj skrátiť oživenie ekonomického rastu. Taktiež je možné, že sa zmení spotrebiteľské správanie. Veľmi neistý je aj vývoj na finančných trhoch.

Tabuľka 1 Základné makroekonomické ukazovatele

Ukazovateľ (medziročná zmena v %)	Scenár A			Scenár B			Scenár C			P1Q-2020 negatívny scenár	
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2020
HDP	-5,8	8,3	4,5	-9,3	8,0	4,3	-13,5	7,2	4,2	-9,2	-9,2
- súkromná spotreba	-5,9	6,9	4,1	-10,6	8,3	3,2	-14,0	8,1	3,2	-3,6	-3,6
- vládna spotreba	3,0	2,3	1,6	3,1	2,2	1,5	3,2	2,3	1,2	3,1	3,1
- fixné investície	-16,4	14,6	9,4	-19,4	11,7	9,5	-25,9	5,3	10,7	-17,2	-17,2
- export	-8,3	10,9	6,0	-11,8	9,4	6,4	-17,8	9,1	7,0	-19,3	-19,3
Zamestnanosť	-1,2	-0,1	0,8	-1,6	-0,8	0,8	-2,5	-1,9	1,0	-3,2	-3,2
Miera nezamestnanosti (%)	7,0	7,4	7,0	7,4	8,3	7,7	8,2	10,1	9,5	8,6	8,6
Mzdy	-2,5	8,3	6,4	-3,4	8,3	6,1	-5,3	8,8	6,1	-1,5	-1,5
Inflácia	1,8	1,1	1,8	1,8	1,0	1,7	1,8	0,8	1,6	2,0	2,0
Zahraničný dopyt	-7,3	9,2	4,9	-10,4	7,5	4,9	-16,6	7,8	4,8	-17,6	-17,6

Zdroj: Výpočty NBS